

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra FRA DEN GAMLE FABRIK

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II*, 1905-, s. 18. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsøe02-shoot-idm140504745978336/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II

endnu mere; han tog sin Dyne, men ikke for at krybe under den. Iver Gang en Bombe slog ned, dækkede han den til og skruede Brandrøret af. Om Morgenen spændte han for, læssede Bomberne paa Fabrikkens Vogn og kørte dem ud til Laboratoriet, lige saa rolig som om det havde været gamle Kapsler. I de tre Dage kørte han saaledes syv Læs bort og havde kun den Sorg at se en Bombe springe i Magasinet, hvor den slog en urimelig Masse Tallerkener i Stykker. Bombardementet hørte op, alt kom i Orden igen, men gamle Hans blev ikke belønnet efter Fortjeneste. Da alle uheldigvis var løbne bort, havde ingen set, hvad han havde gjort, og hans Heroisme var saa storslaaet, at ingen vilde tro den. Saa blev han da ved at køre med den gamle Vogn og de gamle Heste, blev ved at bringe gamle Kapsler fra Købmagergade til Kristianshavn, indtil hans Haand blev saa svag, at den ikke mere kunde føre Tøjlerne. Han ombyttede nu Titelen „Hans Kusk“ med den mere ærværdige „Gamle Hans“, Kuskekammeret og Stalden, med Selekammeret og det gamle Brænderi — dog disse Steder er for dybt sammenvoksede med hele hans Liv og Bedrift — de fortjener en Beskrivelse.

Selekammeret eller „Portkammeret“, som de yngre, til stor Forargelse for Hans, begyndte at kalde det, laa i den Portgennemgang, der forbandt Fabrikkens første og anden Gaard. Det var et lavt, mørkt og fugtigt Rum, som altid lugtede stærkt af Vognsmørelse og Blanksværte. Grunden hertil var ikke vanskelig at opdage. Paa en Knage, der næsten indtog hele Stuens Længde, hang alle Fabrikkens gamle Seletøjer, pudsede og polerede, som om de skulde tages i Brug i Morgen. Det var et Slags Svaghed af gamle Hans; da han ikke kunde være Kusk, blev han Samler; men kun paa Seletøjer, og kun naar disse havde tilhørt Fabrikken. Om Søn-

dagen, naar alt hvilede, tog han dem ned, spændte dem fra hverandre, pudsede og blankede omhyggelig hvert Stykke, og — spændte dem saa sammen igen. Naar han havde gjort dette, gik han i Kirke — altid i Trinitatis — sang med stor Andagt de to første Salmer og sov saa regelmæssig til Prædikenen var endt. Saa gik han atter tilbage til Selenkammeret, stoppede sig en beskedent lille Træpibe, aabnede sin lyseblaa Dragkiste og gav sig til at gøre Orden i dens Indhold. Paa denne Tid kom jeg gerne ned til ham; thi Dragkisten med de brogede Træsnit inden i Laaget, det mærkværdige Paaske-lam, der kunde bræge og gø paa én Gang, og vor Frelzers Kors med ham selv, Apostlene, Maria og Røverne, alt sammen inden i en Medicinflaske — det var Rariteter, som jeg ikke lod mig gaa forbi.

Da jeg saaledes en Søndag Eftermiddag kom ned til ham, sad han meget tankefuld og betragtede et Stykke hvidt Baand med røde Kanter. Det havde han slaaet i en Sløjfe og med to Messingsøm fæstet til det indre af Laaget.

„Hvem har givet dig det, Hans?“ spurgte jeg.

„Det er der ingen der har givet mig; det har jeg gjort mig selv til,“ svarede han, ikke uden en vis Stolthed.

„Hvad har du gjort dig til?“ vedblev jeg.

„Det forstaar han sig ikke paa, Viggo, det er noget for mig selv. Ellers mener jeg nok, at jeg har gjort mig til Dannebrogsmænd.“

„Ja, men det kan kun Kongen gøre,“ indvendte jeg, „og saa skal det staa i Avisen, ellers duer det ikke.“

„Ikke det?“ sagde Hans med en betænkelig Mine.

„Ja, det har jeg nu ogsaa tænkt. Men ser han, Viggo, Kongen bør saa højt, at han somme Tider ikke kan se ned til Smaafolk. Se, der er nu Vogn-